

DÜNYA ZİYNETİNDEN YÜZ ÇEVİRMEK

Eûzubillahimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Senden yüz çevirdi. Sen nereye bakıyorsun? Niçin dedim? Niçin Allah benden yüz çevirdi, dedim babama. Bilmiyor musun, babasına Hz. Ebû Bekir diyor. Bilmiyor musun, insan dünya ziynetine hayranlık duyunca, insan dünya ziynetine hayranlık duyunca, o duyguyu atıncaya kadar, o duyguyu atıncaya kadar Allah kendisine gadab eder. Şimdi, çok zor şey bunlar. İnsan bir şeyi, gönlünü kaydırdı mı bir tarafa, o kaydırdığı şeyden gönlünü çekip kurtarmak, dağları devirmekten zordur. Dağları devirmekten zordur. Gönül gider oraya, gider de gider. Binâenaleyh o duyguyu atıncaya kadar diyor. Nasıl atacaksın o duyguyu? Kolay bir şey değil ki. Bu el gibi olsa bağlarsın elini. Gitme dersin. Fakat gönül bu. Her yere gider işte. Ama Allah'ın razı olmadığı yerlerden gönlü çevirebilmek kadar zor şey yoktur. Binâenaleyh gönlü Allah'tan gayrıya vermemenin yoluna bak. Gönlü Allah'tan gayrı başka yere kaptırdın mıydı bir daha onu

oradan, nasıl makine elini kapar insanın, kaptığı vakitte ne olur o el? Gitti artık o elin senden. Kurtarsan da hayrı kalmaz artık. Ezilmiştir çünkü makinenin altında. Binâenaleyh dünyanın makinesi çok berbat bir makinedir. Dedi, onun üzerine, bak bir insana, onun üzerine ben de elbiseyi çıkardım ve tasadduk ettim. Başka çare yok. Babası öyle dedi. Çıkardım ve tasadduk ettim.

Şimdi aziz kardeş Müslümanlığı biz bugün kendi bilgimiz üzerine yapıyoruz. Avrupa'ya geçelim diyerekten bütün gayretimiz Avrupa'nın üstüne çıkalım. Her çeşidinde. Avrupa'dan, Avrupalı'dan daha iyi giyinelim. Avrupalı'dan daha güzel yiyelim içelim, Avrupalı'dan daha iyi yaşayalım. Gayeler buraya iniyor. Buraya inince bunun altından çıkmanın imkânını nasıl bulacaksın sen? Nasıl bulacaksın?

Orada yine şöyle bir şeye rast geldim. Bir adamın evladı yahut kimin olduğunu pek hatırlayamadım onu. Elbise yapılmış. Yapıldığı elbise hoş, güzel elbise. Görmüş babası veyahut kimin dediğini hatırımda tutamadım. Demiş ki, çok yazık bu elbiseye vereceğin

paraya çok yazık etmişsin. Ne yapayım baba? Sat bunu demiş. Sat. Bunun parasından köle azat et. Köle al, azat et. O senin için daha hayırlıdır demiş. Böyle süslü elbiseyi giyip de çalım sataraktan, gezmektense bunun parasıyla köle al, o köleleri hürriyetine kavuştur, azat et onları, o senin için daha büyük hayırlıdır. Satmış bin beş yüz dirheme. Dirhem bu zaman para, paranın şeysi dirhemden ölçülüyor demek. Beş tane köle aldım ben diyor. Bin beş yüz dirheme. Demek üç yüz liraya bir adam veriyorlarmış. Bir adamın kıymeti üç yüz dirheme diyor yani. Üç yüzde beş, beş tane adım aldım. Ve siz Allah için hürsünüz. Hadi gidiniz artık. Serbestsiniz dedim. Onları hürriyetlerine kavuşturdum. O adam bana dedi ki, işte şimdi senin şu hareketin yok mu? O güzel süslü elbiselerle kıvanmandan çok iyidir. Çok iyisin. Aferin. Ve tembih ediyorlar ki, elbiseniz eskidiği vakitte hemen onu çıkarıp atmayın, yamayın da öyle giyin. Yamayın da öyle giyin. O giyinmeyecek hale gelirse, yamanmayacak hale gelirse o zaman yenisini alırsın. Fakat yamanacak yırtıklar olmuş, bunları yamarsın, dikersin.

Bizim zamanımızda bize ders verirlerken, yırtık giymek ayıptır ama yamalı giymek ayıp değildir derlerdi. Kirli giymek ayıptır fakat temiz elbise, yıkanmış elbise, yamalı da olsa ayıp değildir diye bize öyle ders verirlerdi.

a. Güzel Ahlâkın Mizandaki Karşılığı

مَا مِنْ شَيْءٍ يُصِيبُ مِنْ زَرْعٍ أَحَدِكُمْ وَلَا ثَمَرَةٍ مِنْ
طَيْرٍ وَلَا سَبْعٍ إِلَّا وَلَهُ فِيهِ أَجْرٌ

Mâ min şey'in yüsîbu. Onun için bu ilk İslâm devrindeki fütuhata bakarsanız, bu ilk İslâm devrindeki fütuhata bakarsanız, neden bu fütuhat bu kadar çabuk çabuk ilerledi. Karşılarında muazzam devletler var. O muazzam devletleri yokluk içerisinde olan o insanlar nasıl mahkûm ettiler kendilerine? Nasıl esir ettiler? Nasıl onları perişan ettiler?

Burayı insan biraz şöyle düşünsün. Bu kuvvetle olan bir şey değil çünkü. Kuvvetle olan bir şey değil. Mesela Acem ordusunun karşısında yirmi bin asker çıkmış iki yüz bin askere karşı. Yirmi bin askerin topu yok, tüfengi yok, atı yok, bir şeyi yok. Adam gelmiş fillerle. O zaman filler var, tank yerinde. O fillerle gelmiş. Arap atları korkmuş, kaçmış

Arap atları. Durmuyor filin karşısında. Asker ne yapsın? Atlarını bağlamışlar geride bir tarafa. Piyade olaraktan düşmanın fillerinin üzerine doğru yürümüşler. Uzaktan atıcı insanlar demek. Fillerin gözlerini nişanlayaraktan vurmuşlar. Bir kısmı da yanaşıp, fillerin kolonlarını keserekten üstündeki tank diyeceğimiz bir alet yapılmış deriden mamul ki içine ok işlemiyor. İçinde asker var. O da asker oradan ateş ediyor. Onun kayışlarını kesince onlar da devriliyor tabi. O suretle de filler de kaçıyor, onlar da kaçıyor derken iki yüz bin kişilik ordu altından girilip üstünden çıkılıyor. Buna sebep? Bu işte kanaatkâr insanların, Allah'ın rızasını kazanmaya çalışıyor ve şehadeti kendisine en büyük devlet sayıyor. Kaçmak onun için ar. Öyle olunca onun karşısında ne ordu dayanır, ne bir şey dayanır.

مَا مِنْ شَيْءٍ يُصِيبُ مِنْ زَرْعٍ أَحَدِكُمْ وَلَا ثَمَرَةٍ مِنْ
طَيْرٍ وَلَا سَبْعٍ إِلَّا وَلَهُ فِيهِ أَجْرٌ

*Mâ min şey'in yüsîbu min zer'i ehadiküm
ve lâ semeratin, min tayrin velâ sebu'in, illâ
ve lehû fîhi ecrun.*

Uzun birtakım raviler var. Tarlalarınızı ekersiniz. Ağaçlar dikersiniz. Bu ektiğiniz mahsulattan ve diktiğiniz ağaçlardan efendim, kuşlar yer. Hayvanlar da yer. Büyük hayvanlar. Affedersiniz mesela kurt gibi, ayı gibi gelir onlar da yer.. Bunların hepsi, *ve lehû fîhi ecrun* sana bunda ecir vardır. Yedirmezsin başka ama yediklerinden dolayı sana da ecir vardır bunda.

Binâenaleyh, eskiden köylümüz ekerken, bu da kuşların hakkı için, bu da kurtların hakkı için diye bolca serpermiş. Mahsulü ki, onlar da istifade etsinler diyerekten. Şimdi tabi yerden birtakım mahlûklar da çıkıyor, onların köklerini kırıyor, mahsulünü yiyor, çıkmasına mâni oluyor. Bunlar, onların haklarına biz tamamıyla vermediğimiz için bizim haklarımızdan onlarda şey yapmaya çalışıyor, istifade etmeye çalışıyorlar. Biz bol bol versek bizim hakkımıza elleşmenin lüzumu kalmayacak. Bu sefer ne yapıyoruz? Onları yok etmeye çalışıyoruz. Zehirli mikroplar döküyoruz yerlere. Onları yok edelim derken, başka zararlar da oluyor ortada tabi.

مَا مِنْ شَيْءٍ يُوضَعُ فِي الْمِيزَانِ أَثْقَلَ مِنْ حُسْنِ
الْخُلُقِ وَإِنَّ صَاحِبَ حُسْنِ الْخُلُقِ لَيَبْلُغُ بِهِ دَرَجَةً
صَاحِبِ الصَّوْمِ وَالصَّلَاةِ

*Mâ min şey'in yûda'u fi'l-mîzâni eskale
min husni'l-hulûki.*

Bak aziz kardeş. Yarın mizan var. Yani mizan, Allahu Teâlâ'nın terazisi var yarın. Terazi ilâhi.

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ فُومَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ
ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ¹

*Femen ya'mel miskâle zerratin hayran
yerah. Ve men ya'mel miskâle zerratin şerran
yerah.*

Öyle ki miskalle, en ufak bir şeyle, terazi, yani altın tartılan teraziler gibi en ufak bir şeyler, hangi taraf ağır gelirse ona göre muamele görecek oradaki insan. Binâenaleyh, orada terazide, mesela şimdi pamuk var. Pamuk koca bir yığın. Pamuğu korsun, kocaman bir yığındır ama kıymeti mesela beş okkadır, on

¹ Zilzâl Suresi 7-8.

okkadır. Ama ufacık bir demir parçası korsun, onun kıymeti belki elli okkadır, yüz okkadır. Şimdi teraziye konarken, konan şeylerin, bu kadar namazım var, bu kadar orucum var, bu kadar sadakam var, işte bu kadar hayratu hasenatım var, var, var, var. Bunları getirdiler teraziye, koydular. Karşısına da kötülüklerim var. O kötülükleri de getirdiler, karşısına koydular. Bakalım iyiliklerin mi çok gelecek, kötülüklerin mi çok gelecek orada tartılacak yani. Ahirette mizan var. Bu mizana imanımız vardır bizim. Bu mizana imanı olmayanın İslâmiyet'te yeri yoktur. Bunlara gayb âlemi diyorlar. Bu gayb âlemlerine iman şarttır. Burada tartılacak amellerimiz. Bu tartıya inancımız vardır. Burada en ağır gelecek nesne? En ağır gelecek nesne?

Min husni'l-hulûki. Ah güzel ahlâktan daha ağır bir şey yok.

Bilmiyorum, hatırımda kalmadı ama bir madde söylediler. O madde mi? Madde. Çok ağırmış ama ufacık bir şeymiş ama çok ağır geliyormuş. Şimdi demek ki bu ahlâk hasenede manevi bir şey orada ama madde itibarıyla hepsinden ağır gelecek. Onun için ahlâklarınızı

güzelleştirmeye çalışınız demektir bu. Bu ahlâklarınızı güzelleştirmeye çalıştırınız. Çünkü mizandaki karşılığa gelen kötülüklerle iyilikleri denk tutarsınız, bir şeye yaramaz. Yani iyilik tarafının ağır gelmesi için güzel ahlâkın oraya girmesi lazım. Güzel ahlâk girmediyse bir netice hâsıl olmaz sana.

Ve inne sâhibe husni'l-hulûki. Güzel ahlâkın sahibi.

Le yeblüğa bihî deracete sâhibi's-savmi ve's-salâti. Öteki ahlâkı düzgünleştirememiş, ahlâkını düzeltememiş. Gadup, haris, bahil, çeşitli huylar var ama namazı çok, niyazı çok, Kur'an okuması çok ama ahlâkı yok. Her şeye kızıyor, bağırıyor. Birçok eksiklikleri var. Şehveti galip, şu bu. Ha işte bu adam bunları da yapamıyor ama. Böyle çok namaz kılsın, geceleri kalksın, sabahlara kadar namaz kılsın, işte gündüzleri boyuna oruç tutsun, bunları da yapamıyor. Yapamıyor ama bu güzelliğin, güzel ahlâkının sebebiyle o çok namaz kılıp, çok oruç tutanların derecesine Cenâb-ı Hak bunları da eleştiriyor. Güzel ahlâkı sayesinde. Ahlâkın güzel olması şarttır. Müslümanlık onun için güzel ahlâklara bize çok teşvik eder. Allah

cümlemizi o güzel ahlâkların sahiplerinden eylesin.

Âmin.

b. Müminin Kaygıları

مَا مِنْ شَيْءٍ يُصِيبُ الْمُؤْمِنَ مِنْ نَصَبٍ وَلَا حَزَنٍ
وَلَا وَصَبٍ حَتَّىٰ أَلْهَمَ اللَّهُ لَهُ إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ بِهِ عَنْهُ
سَيِّئَاتِهِ

Mâ min şey'in yüsîbü'l-mü'mine min nasabin velâ hazenin velâ vasabin, hattâ'l-hemmü yehümmühû illâ keffera'llâhu bihî anhü seyyi'âtihi.

Eh, dünya bu. Bu dünyada hiç kimse yok ki, öyle cennette yaşadığı gibi dertsiz, kasavetsiz, gamsız yaşasın. Olmaz. Her gün çeşit çeşit iptilaların içerisine, hüsnü düçar olmaktadır. Bugün herkes öyledir. Bu musibet insana isabet eder. Ne çeşit olursa olsun. Yorgunluktan, meşakkatten, kötü sözlerden, şunun bunun dedikodusundan, filan filan.

Velâ vasabin. Ağrılar, sızılar, dertler, karın ağrısı, bel ağrısı, diz ağrısı şu. *Hattâ el-hemmü.* Kaygılar, kasıtlar, bunlar da dâhil olmak üzere hepsi, *illâ keffera'llâhu bihî anhü seyyi'âtihi.* Cenâb-ı Hak bunlarla, o kimsenin

günahlarının affına vesile ediyor. Şimdi günahların affolunması iki şeylen olur. Birisi ibadet-i taati çok, o ibadet-i taatlar onun günahlarını döküyor. Bunun ibadet-i taati çok değil, günahlar da birikiyor. Bu birikince ona Allah bir musibet veriyor, bir hüznün veriyor, bir keder veriyor. O da ne yapacak? Mecburi ona katlanıyor. Bu katlanması dolayısıyla *keffera'llâhu anhü seyyi'âtihi*. Cenâb-ı Hak onun seyyiatına kefferat veriyor. Lüt-f-i İlâhi bunlar. Ötekine cennet, şey veriyor, hac sevabı veriyor. Bu da hac sevabını alacak hali yok. Binâenaleyh buna da bu hüznüleri, kederleri vererek de bugün ekmek parasını kazanamadım akşama diyor yahu. Şimdi ben eve nasıl gideceğim?

Ekmek parasını kazanmamış. Şunu da ısmarladılar, bunu da ısmarladılar ama bugün de denk gelmedi işte. Olmadı da. Şimdi ben bu eli boş nasıl giderim eve derken bir kederi var içerisinde. Bu kederiyle günahları dökülüyor. Hem de en büyük günahları döken şeylerin birisi de evinin rızkını, rızkı için çektiği kaygı. Ya ben bu çocukların rızkını temin edemedim bugün. Bunların benim halim ne olacak diye

kiracı gelir, kira parası ister. Dükkâncı gelir, dükkân parası ister. Çöpçü gelir, çöp parası ister. Kapıcı, kapı parası ister. Bunları da temin edemeyince insan çok üzülür. Üzülünce, işte bu üzüntü günahlarına keffare oluyor. Hazreti Tirmizî'nin, Hazreti Hasan'ın, Tirmizî'nin hasen hadîslerinden Ebî Seyyid'in rivayetidir. Bakın şimdi bunu iyi dinleyin.

إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ إِدْخَالِ السُّرُورِ مَا مِنْ شَيْءٍ أَحَبَّ
عَلَى أَخِيكَ الْمُسْلِمِ

Mâ min şey'in ehabbü ilellâhi teâlâ min idhâli's-sürûri alâ ehîke'l-müslimi.

Mâ min şey'in. Hiçbir şey yoktur ki, *ehabbü ilellâh*, Allah'a çok sevgili. Allah çok seviyor o işi. O Allahu Teâlâ'nın en çok sevdiği şeylerden birisi.

Min idhâli's-sürûri alâ ehîke'l-müslimi. Müslüman bir kardeşine sevinç, sürur verecek bir hareketin. Müslüman kardeşini sevindirecek, hoşlandıracak bir hareketin Allahu Teâlâ'nın çok hoşuna gidiyor. Maddi, manevi. O kardeşini memnun edecek, sevindirecek bir hal Allahu Teâlâ'nın çok hoşuna gidiyor.

Ama Allahu Teâlâ hepimizi affetsin.

Şimdi bugün insanları böyle mükemmel hepsi evliya olmuş derecede olsa ne güzel insanlar ama insanların içinde fitnesi var, fesadı var, ahlâksızı var, dinsizi var, imansızı var, her çeşidi var yani. Şimdi bu varların içerisinde efendim senin sürur yerine gam getiren hadiseler doğuruyor arada. Sürur verecek yerine gam getiren hadiseleri doğuruyor. Yazısıyla, sözüyle, şusuyuyla, busuyuyla.

E bunların hali, bu Allah'ın sevgilisi olunca öteki de nesi oluyor? Allah'ın en sevmediği mebguz bir kulu oluyor. Yine Müslüman kardeşinin aleyhinde ona gam verecek, keder verecek her şey Allah'ın Teâlâ'nın gadabına uğramaya istihkak getirecek insana ki insanların bunlardan sakınması çok lazım, çok şeydir, çok mühimdir. Bakın şimdi.

مَا مِنْ شَيْءٍ تَحْضُرُهُ الْمَلَائِكَةُ مِنَ اللَّهِ إِلَّا ثَلَاثَةٌ:
الرَّجُلُ مَعَ امْرَأَتِهِ وَإِجْرَاءُ الْخَيْلِ وَالنِّصَالُ

Mâ min şey'in tahduruhü'l-melâikeh.
Meleklerin bulunduğu üç yer vardır. Melekler

üç yere gelir, toplanır. *Mine'l-lehv*. Oyun yerlerine. Üç oyun yerine melekler gelir. Üç oyun yerine. *Mine'l-lehv*. Lehv diyor.

Er-racülü me'a imraetihî. Bey hanımıyla muhabbet ediyor, şakalaşıyor, eğleniyorlar. Orada melekler de hazırdır. Erkeğin, hanımıyla olan muhabbet latifelerinin arasında melekler de hazırdır. Bunlara iştirak ederler.

Ve icrâü'l-hayli. At koşturuyorlar. O at koşturmada da melekler hazırdır. Yarın muharebede benim atım böyle oynayacak, böyle atacağız, böyle varacağız diyerekten at yetiştiriyor. At yetiştirmeye teşvik. Bu zaman şimdi böyle tank devri değil de tabi atların çok iş gördüğü bir devir. Bu atların iş gördüğü devirde atların yetiştirilmesi için böyle at koşuları tertip ediyorlar. O koşullarda at para almak için değil de at koşularında atının hünerini meydana koymak için yapılıyor.

Ve'n-nidâlü. Atıcılık. Bakalım kim vuracak? Atıcılığa teşvik, atıcılığa teşvik, biniciliğe teşvik, hanımlarla iyi geçinebilmeye teşvik. Üç şey var. Hanımıyla iyi geçinebilmek, atıcılığa teşvik, biniciliğe teşvik. Binici ol, atı iyi sürmek. Binicilik işi. Atı süremezsen düşman

seni yakalar sonra. Onun karşısında iş yapamazsın. Allah Allah. Bir de yüzücülük vardır ama burada o geçmedi. Bir de yüzücülük vardır, o da başka yerde geçer. Yüzücülük de Müslümanlığa lazım bir vazifedir. Yüzücülüğü öğrenmeli, atıcılığı öğrenmeli, biniciliği de öğrenmeli.

مَا مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَعْلَمُ أَنَّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَّا كَفَرَةُ الْجِنَّ
وَالْإِنْسِ

Mâ min şey'in illâ ya'lemü ennî Rasûlüllâhi, illâ keferatü'l-cinni ve'l-insi.

Mâ min şey'in illâ ya'lemü ennî Rasûlüllâhi. Kâinatta hiçbir şey yoktur ki. Dağı taşı, ağacı mağacı. *İllâ ya'lemü ennî Rasûlüllâh.* Herkes bilir ki ben Allah'ın Resulüyüm. Bütün eşya bilirler benim Resûlullah olduğumu.

İllâ keferatü'l-cinni ve'l-insi. Ancak insanların kâfirleriyle cinnilerin kâfirleri bilmezler. Allah o güruhtan bizi uzak etsin.

c. Cuma Gecesinde Faziletleri

مَا مِنْ شَيْءٍ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ شَابٍّ تَائِبٍ
وَمَا مِنْ شَيْءٍ أَبْغَضُ إِلَى اللَّهِ مِنْ شَيْخٍ مُقِيمٍ عَلَى
مَعَاصِيهِ وَمَا فِي الْحَسَنَاتِ حَسَنَةٌ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ
حَسَنَةٍ تَعْمَلُ فِي لَيْلَةِ جُمُعَةٍ أَوْ يَوْمِ جُمُعَةٍ وَمَا مِنَ
الدُّنُوبِ ذَنْبٌ أَبْغَضُ إِلَى اللَّهِ مِنْ ذَنْبٍ يُعْمَلُ فِي لَيْلَةِ
الْجُمُعَةِ أَوْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ

*Mâ min şey'in ehabbü ilellâhi azze ve celle
min şâbbin tâibin.*

Yine yukarıdan geçen hadîsin bir aynısını başka bir tabiriyle, ibareyle söylüyor ki, Allahu Teâlâ azze ve celle Hazretlerine en sevgili şey, günahlarından tövbe eden genç. İhtiyara demiyor, genç. Gençlikte tövbekâr oluyor. *Min şâbbin.*

Mâ min şey'in ebğadu ilellâhi min şeyhin mukîmin alâ me'âsîhi. En Allahu Teâlâ'nın buğz ettiği sevmediği şey de, yaşı başı kemâle gelmiş, hâlâ me'âsî peşinde, isyan peşinde, günah peşinde. Nerdeyse ayağı çukurda yani. Ayağı çukurda, bugün yarın derken ama me'âsîden kendi elini çektiği yok adamın.

Kahvede tavla başında, orada iskambil başında, Ötede bilmem deniz boyunda, beride bilmem nerede, dansta, baloda hâlâ zevk ve sefa peşinde. Bu da Allahu Teâlâ en mebgut, gadaba olan kimse. *Şeyhin mukîmin.*

Ve mâ fi'l-hasânâti hasenatün ehabbü ilellâhi min hasenetin tûmelü fî leyleti cumu'atin Hasenât, hasenât her zaman yapılır. Fakat cuma günü, cuma gecesi, ev yevmi *cumu'atin*, cuma gecesi, cuma günü yapılan hasenâttan daha Cenâb-ı Hakk'a sevgili bir hasene yoktur. Hasene sevap yani. Sevapların en sevaplısı cuma günü ve cuma gecesi yapılan sevaplardır. Gerek Kur'an okumak suretiyle, gerek tasadduk, sadakalar vermek suretiyle, gerek ikram hediyeler vermek suretiyle, gerek Müslüman kardeşlerini ziyaret etmek suretiyle, gönüllerini hoş etmek suretiyle, çeşitli sevap yolları var. Bu sevapların, mesela bugün bu akşam gidersen başka sevap, cuma günü, cuma gecesi gidersen başka sevap. Bunları cuma gecelerine tahsis edersen, mesela biz filan kişinin ziyaretine gideceğiz, cuma gecesinde git. Kat kat fazla sevap alacaksın.

Ve mâ fi'l-hasânâti hasenatün ehabbü ilellâhi. Allah'a çok sevgili. *Min hasenetin tûmelü fî leyleti cumu'atin ev yevmi cumu'atin.* Buna mukabil.

Ve mâ mine'z-zünûbi zenbün ebğadu ilellâhi min zenbin yu'melü fî leyleti'l-cumu'ati ev yevmi'l-cumu'ati. Günahların da Allahu Teâlâya en sevmediği, mebğuz, gadab ettiği günahlar cuma gecesi ile cuma günü yapılan günahlar oluyor. Onun için cuma günleri çok şeyli olmak lazım, tedarikli olmak lazım. Cuma gecesinden guslünü hazırlamalı, esbabını hazırlamalı, tıraşını hazırlamalı, misvakını hazırlamalı, esbabını hazırlamalı. Cuma geceleri Sûre-i Kehf'i okumayı unutmamalı. Sûre-i Duhân'ı okumayı unutmamalı. Sûre-i Yasin'i okumayı unutmamalı. Sûre-i Feth'i okumayı unutmamalı. Tebârekeyi, ammeyi, izâ vâkıa'yı okumayı unutmamalı. Bunları yapmalı ki sevap bugün çok. Hem gece oku bunu hem gündüz oku. İki defa. Cuma günlerinde, cuma ezanı okununcaya kadar sokaklarda kalma. Erken vakitte camiye gir. Vaaz varsa dinlersin, yoksa oturur teşbih çekersin, Kur'an okursun.

Erken vakitte camiye girenin sevabı çok büyük oluyor.

مَا مِنْ شَيْءٍ أَقْطَعَ لِظَهْرِ إِبْلِيسَ مِنْ عَالِمٍ يَخْرُجُ فِي
قَبِيلَةٍ

Mâ min şey'in ekta'a li zahri iblîse min 'âlimin yahrucü fî kabîletin. Şeytanın belini kıran şeylerin en şiddetlisi, bir kabileden bir âlimin çıkışıymış. İki çıkarsa daha berbat. Üç olursa daha fena. Şeytan bir âlimin çıkmasına hiç razı olmuyor. Onun için âlimlerin yetişmemesi için elinden gelen fırsatı şeytan geri bırakmaz. Şu âlimi bir ortadan yok etsem de ondan sonra bu millet zaten nasıl olsa ben onları önümdeki sürü gibi koyunu koyduğu gibi kovalarım diyor. Ama bu âlimler yok mu? Ah, onlar mani oluyor. Onun için onun bellini, kemiğini kıran o oluyor. Onun için herkes âlim, âlim olmağa çok dikkat etmek lazım.

Hani geçen bir ders geçti de hatırıma sonradan geldi. Şimdi biz Müslümanız elhamdülillah. Herkes, biz namaz kıldırıyoruz mesela Allahu Ekber diyoruz, namaza duruyoruz. Namazı, bizim kıldığımız namazı her Müslümanın benim kıldığım kadar bilmesi

lazım. Namazın hangisi farzdır? Hangisi vaciptir? Hangisi sünnettir? Hangi şey eksik olursa namaz olmaz. Hangi şey eksik olursa secde-i tilavetle, secde-i sehivle tamam olur. Hangi şey eksik olursa bir şeye lazım gelmez. Bunu her Müslümanın bilmesi lazım. E imam kıldırırsın, ben de arkasında kılayım. Olmaz. Her zaman imam bulsak iyi ama her zaman imamda olmaz ki. Bazen de evimizde yalnız kılacağımız olur. Binâenaleyh bütün namaz meselelerini, diğer sair meseleleri de her Müslümanın bir hoca kadar bilmesi lazım. Şimdi elhamdülillah bu kitaplarda bol çok, oku oku öğren.

İkincisi, tıp meselesine gelmişti. Tıp da bir ilimdir. O tıp ilmi de her Müslüman için lazımdır. Yani bir hocanın namaz kılmasıyla iş bitmiyor, bir doktorun bulunmasıyla da iş bitmez yine. Herkes doktorlukta mahma imkan, mühim olan ihtiyaçlarının hangi şeyler faydalıdır, hangi şeyler zararlıdır, hangi şeyler iyidir, hangi şeyler kötüdür bunları bilmesi lazım. Sıhhatin icaplarını bir doktora, hiç olmazsa doktordan öğren, kitaplardan öğren, nereden öğrenirsen öğren. Hocanın dinini bildiği gibi, herkesin bilmesi lazım olduğu gibi,

doktorluğu da herkesin az çok bilmesi lazım. Ama inceliklerini bilemeyiz başka. E incelikleri ayrı. Fakat kabaca doktorluğu herkesin bilmesi lazım, az çok.

d. Amellerin Edebi Oluşu

مَا مِنْ صَبَاحٍ يُصْبِحُهُ الْعِبَادُ إِلَّا وَصَارِحٌ يَصْرُخُ: يَا
أَيُّهَا النَّاسُ لِدُوا لِلتُّرَابِ وَاجْمَعُوا لِلْفَنَاءِ وَابْنُوا
لِلْخَرَابِ

Mâ min sabâhin yusbihuhu'l-'ibâdü illâ ve sârihun yesruhu: Yâ eyyühe'n-nâsü, lidû li't-türâbi, ve'cme'û li'l-fenâ, ve'bnû li'l-harâbi.

Burada iki tane, iki, üç tane kaldı.

Mâ min sabâhin yusbihuhu'l-'ibâdü illâ ve sârihun yesruhu: Yâ eyyühe'n-nâsü, lidû li't-türâbi, ve'cme'û li'l-fenâ, ve'bnû li'l-harâbi.

Hiçbir sabah yok ki her sabah bir melek nida ediyor. Fakat hani gönül olsa o nidaları duyacak, hepimiz duyacağız. Ama gönüllerimiz olmadığı için bu nidaları hiçbirimiz duyamıyoruz. Bu nidalar mevcut. Binâenaleyh bu nidalar sesleniyor bize.

Ey insanlar!

Lidû li't-türâbi, ve'cme'û li'l-fenâ, ve'bnû li'l-harâbi. Ve'bnû yapın. Fakat o yaptıklarınız bilin ki harap olacak. Toplayın. Topladıklarınızın hepsi yok olacak bir gün. Yaşayın. Fakat bir gün toprağa mal olacaksınız. Toprağın malı olacaksınız. Onun için yine o seslenen münadi diyor ki;

أَيُّهَا الْخَلَائِقُ سَبِّحُوا الْمَلِكَ الْقُدُّوسَ

Eyyühe'l-halâik. Ey mahlûklar!

"Sebbihu'l-melike'l-guddûs."

Allahu

Teâlâ'yı tesbih ediniz. Melekler tarafından bize ihbar olunuyor.

Şimdi radyo söylüyordu da Kuveyt'te bir sekiz katlı bina yapıyorlarmış. Yaparken binanın işte nesini eksik yaptıysa, göçmüş bina. Daha yapılırken, yapım halinde. Göçmüş, Türk parasıyla 500 milyon para tutuyor diyor. Şimdi bu göçecek. Bugün göçmezse yarın göçecek. Şimdi o okuduğum kitapta çok güzel nasihatler var. Adamcağızın birisi taştan ev yaptırıyormuş. Yaptırırken öteden ashabın birisi görmüş demiş ki, bu insanları şu evin için hizmetkâr mı yaptın demiş.

Halâik mi?

Halâik. Hizmetkâr yaptın yani. Bak bu yükü arkasında taşıttırıyorsun bunlara. Ne olacak? İçinde sen yaşayacaksın. Senin bunlara, bunlara bu eziyete sokmandan senin bir çadır içerisinde, bir mezbelelik içerisinde oturman daha hayırlıdır demiş bu insanları bu eziyete sokmandan. Yani Müslümanlık kısmında çok titiz davranmışlar israftan kaçmak için. İsraftan kaçmak için ellerinden ne geliyorsa o gün yapmışlar. Bugün de israf için elimizden ne geliyorsa onu yapıyoruz. Bugün de israf için elimizden ne geliyorsa. O gün yükseldik israfın önüne geçmek suretiyle. Bugün de korkuyorum ki şimdi boyuna para dağıtıyorlar. Senin mahsulüne şu kadar zam, senin mahsulüne bu kadar zam.

Hazreti Ömer demiş ki, yakında bu memleketler çok fetholuyor. Çok büyük genişliklere nail olacaksınız. Fakat çok korkuyorum ki bu gelirlerin arkasından büyük zararlar gelmesin. Ki, taşkınlık ve huysuzluklar.

Çünkü,

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيْطَغَىٰ أَنْ رَأَاهُ اسْتَغْنَىٰ²

Inne'l-insâne leyatğâ. En raâhu'stağnâ.

İnsan parayı gördükçe şımarıyor. Parayı gördükçe şımarıyor. O para arkasında bir dağ gibi ona dayamış kendisini. Artık ne büyük tanır ne küçük tanır.

مَا مِنْ صَدَقَةٍ أَفْضَلُ مِنْ صَدَقَةٍ تُصَدِّقُ بِهَا عَلَى
مَمْلُوكٍ عِنْدَ مَلِكٍ سُوءٍ

Mâ min sadekatin efdalu min sadekatin tûsaddiku bihâ alâ memlûkin inde meliki su'in.
En güzel sadaka, efdal sadaka, kötü huylu bir hükümdarın yanında bir köleye verilen sadakaymış.

مَا مِنْ صَدَقَةٍ أَفْضَلُ مِنْ قَوْلِ الْحَقِّ

Mâ min sadekatin efdale min kavli'l-hakki. Doğru sözü söylemekten daha efdal sadaka olmaz. En efdal sadaka da odur.

² Alak Suresi 6-7.

مَا مِنْ صَدَقَةٍ يَتَصَدَّقُ بِهَا رَجُلٌ عَلَى أَخِيهِ أَفْضَلَ مِنْ
عِلْمٍ يُعَلِّمُهُ إِيَّاهُ

İkinci,

*Mâ min sadekatin yetesaddeku bihâ
racülün âlâ ahîhi efdale min ‘ılmin
yu’allimuhû iyyâhu.*

Yine, bir kimsenin tasadduk edeceği, bir adama vereceği sadakanın en hayırlısı, en efdali, en güzeli. Ona bir ilim talim etmek. Onun bilmediği bir ilmi, ona öğretmekten daha efdal bir sadaka olmaz. Çünkü verirsiniz bin beş yüz lira, bin lira ver, o biter akşama. Fakat onun ihtiyacı olan dini meselelerden bir meseleyi ona öğretebilirse ne mutlu. Binâenaleyh Müslümanlık çok iyi, hoş şey de şimdi bizim elli iki tane haftamız var senede, elli iki mi, elli dört mü. Her cuma bir meseleyi dini öğrense, 10 senede şu kadar mesele öğrendi insanlar. Fakat ben şimdi bakıyorum da, bu cuma hatip ne dedi kulağımda kalmıyor benim. Ertesi cuma, hiçbir şey yok kulağımda.

Niçin?

Ne onun söylediđi benim kulađıma giriyor,
ne benim söylediđim onun kulađına giriyor.
Niçin?

Kulak vermiyor o söylediđine. Kulak verip
de üzerinde dursam, ne iyi. Bu hafta bak, cihad
hakkında güzel şeyler, adam eziyet yapmış,
toplamış, bir şeyler yapmış, söylemiş. Ama hiç
aklımda bir şey yok.

Niçin üzerine duramıyoruz? O zaman
Peygamber sallallâhü aleyhi ve sellem bir tane
söylüyordu. O bir tanenin üzerinde ashab böyle
demire yapışır gibi yapışıyordu yani. Kaynak
birbirine nasıl kaynıyordu o sözün üzerine.
Öyle kaynaşıp yapışıp kalıyorlardı. Onun dışına
bir daha çıkmak yok.

Hatta yine orada okudum. Resûlu Ekrem
giderken, hanımlar için demiş yalnız hanımlar
hacca gitmesin demiş. Ertesi sene efendinin
birisi ashaptan birisi yine, demiş Ya Resulallah,
geçen sefer böyle söylediniz, hanımlar hacca
erkeksiz gitmesin, benim hanım bu sene hacca
gitmek istiyor. Bunlar da cihada gidiyorlar
yahut cihaddan dönüyorlar. Sen demiş koş
hanımın yanına, hanımınla beraber haccına
eda et demiş. Şimdi öyle, bu sene benim hanım

da gidiversin diyerekten. Şimdi seferililik de kaldırdı diyorlar, ne olacak?

Üç saate gidiyoruz, üç saate de geliyoruz diyorlar. İnsanlara laf anlatmak, hani deveye hendek atlatmaktan zor.

El-Fâtîha.

Elin harama gitmemesinin amiri kalptir. Bir yere giderken kalptir, yok ne yapıyorsun?

Ne yapıyorsun?

Tutar o eli. Ayak harama gidecekken, ooo oraya gidilmez der.

Nedir?

Gönül der onu. Ne zaman der?

Gönül Allah ile meşgulse der. Gönül Allah ile meşgul değilse, hadi git gideceğin yere der. Binâenaleyh gönlü, gönlü Allah'ın zikriyle doldurmanın nasıl lüzumu var bak gör aziz kardeş. Demek ki bu tarikatı nereden çıkardın diyerekten. Tarikat değil, Allah'ın, Resulü'nün emri. Allah'ın emri bu.

Mehmet Zahid KOTKU

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
KÜRSÜ